

**Sinteza propunerilor și obiecțiilor prezentate referitor la
Metodologia de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis al energiei electrice**

Punctul propus spre modificare	Text conform proiectului	Redacția propusă de titularul de licență care a prezentat avizul	Obiecțiile și argumentele ANRE privind acceptarea sau respingerea propunerii
Î.C.S. RED UNION FENOSA S.A. (aviz nr.0103/86736-20171121)			
Pct.1.	Metodologia de calculare a tarifului de operare a sistemului de distribuție închis (în continuare Metodologie) este elaborată în corespundere cu prevederile Legii nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică (<i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413</i>).	<u>Comentariul UFM:</u> <u>Ar fi bine să se facă referință la articolele concrete din Lege, în particular, la art. 51(2).</u>	Se acceptă parțial. Temeiul legal va fi indicat în preambulul Hotărârii de aprobare. Pct.1 se expune în următoarea redacție: <i>„Metodologia de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis (în continuare Metodologie) are ca scop stabilirea modului de calcul a tarifelor pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis prestat de către operatorii sistemelor de distribuție închise.”</i>
Pct.3.	Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis este de tip binom și constă din două componente tarifare: a) prețul pentru energia electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis, lei/kWh; b) tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis, lei/kW. Prețul pentru energia electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis este prețul de procurare a energiei electrice achitat de către operatorul sistemului de distribuție închis furnizorului cu care are încheiat contract de furnizare a energiei electrice.	<u>Comentariul UFM:</u> <u>Nu este relevantă aplicarea tarifului pentru sistemul de distribuție închis în baza utilizării puterii, nu energiei electrice, cum are loc pentru rețelele electrice de distribuție obișnuite. Aceasta abordare va complica relațiile dintre consumatorii și operatorul rețelelor de distribuție închise (renegocierea contractelor, instalarea sistemelor de măsurare și limitare a puterii), ceea ce nu este de dorit.</u>	Nu se acceptă. Cea mai corectă abordare este aprobarea tarifelor de distribuție per capacitate și nu per unitate energie. Totodată în cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis va dori să schimbe furnizorul, aplicarea tarifului binom va simplifica semnificativ această procedură.
Pct4.	Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis se stabilește de către fiecare operator al sistemului de distribuție închis, autorizat în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică, pentru sistemul de distribuție închis pe care îl exploatează.	Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis se stabilește de către fiecare operator al sistemului de distribuție închis în conformitate cu această Metodologie și care este autorizat în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică, pentru sistemul de distribuție închis pe care îl exploatează.	Se acceptă parțial. Pct.4 se expune în următoarea redacție: <i>„Tariful pentru operarea sistemului de distribuție închis se stabilește în baza prezentei metodologii de către fiecare operator al sistemului de distribuție închis, autorizat în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică, pentru sistemul de distribuție închis pe care îl exploatează.”</i>

		<u>Comentariul UFM: Se creează impresia că tariful se stabilește de operator fără a se ține cont de această metodologie, ceea ce este incorect.</u>	
Pct.6	<p>Venitul operatorului sistemului de distribuție închis ce urmează a fi obținut în legătură cu alimentarea cu energie electrică a utilizatorilor sistemului de distribuție închis în anul „n” (V_{sdi}) se determină reieșind din cantitatea de energie electrică livrată (consumată) utilizatorilor sistemului de distribuție închis precum și din puterea electrică contractată de către utilizatorii sistemului de distribuție închis, conform formulei:</p> $V_n = EL_n \times TFC + \sum PC_n * 12 \times TP_n, (1)$ <p>unde:</p> <p>EL_n – cantitatea de energie electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție închis în anul „n”, kWh;</p> <p>TFC – prețul de procurare a energiei electrice achitat furnizorului de către operatorul sistemului de distribuție închis în anul „n”, lei/kWh;</p> <p>PC_n – puterea electrică contractată de către utilizatorii sistemului de distribuție închis la locurile de consum în anul „n”, kW;</p> <p>TP_n – tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis în anul „n”, lei/kW/lună.</p>	<u>Comentariul UFM: Există o neconcordanță în această formulă. Dacă substituim TP_n în această formulă cu TP_n din formula (2), atunci observăm că venitul este nejustificat mai mic în condițiile în care $(\sum PC_n) \leq TP_n$, ceea ce nu este corect.</u>	Nu este clară propunerea. Nu poate fi comparată valoarea cumulată a puterilor electrice contractate de către toți utilizatorii sistemului de distribuție închis ($\sum PC_n$) cu tariful pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis, e același lucru ca și cum ai spune că cantitatea de energie furnizată (kWh) este mai mare decât tariful (lei/kWh).
Pct.14	R_r – marja de profit, stabilită în cuantum de 5% pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător și 0% pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care nu desfășoară activitatea de întreprinzător.	<u>Comentariul UFM:</u> 1. <u>Nu trebuie de exclus situațiile în care VNAn este egală cu zero sau aproape de zero, din cauza amortizării avansate a instalațiilor electrice. În atare situații, operatorul ar putea închide afacerea cu grave consecințe pentru consumatorii deserviți.</u> 2. <u>Abordarea aplicată față de operatorul de distribuție închisă este discriminatorie</u>	Nu se acceptă. A se vedea prevederile art.51 alin (2) lit.b) din Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016.

		<p>din următoarele considerente:</p> <p>a) <u>Valoarea rentabilității este mult mai mică, decât pentru rețelele electrice obișnuite</u></p> <p>b) <u>Valoarea rentabilității nu ia în considerație activitatea de furnizare.</u></p> <p><u>Operatorul rețelei de distribuție închise nu poartă nici o vină că consumatorii acestuia s-au trezit într-o situație de a fi racordați la rețeaua închisă.</u></p>	
Consiliul Concurenței (aviz nr.DL-06/634-2754 din 07.12.2017)			
Pct.14	<p>Profitul anului „n” al operatorului sistemului de distribuție închis de la desfășurarea activității autorizate se determină conform formulei:</p> $R_n = VNA_n \times R_r / 100, \quad (6)$ <p>unde: VNA_n – valoarea netă în anul „n” a imobilizărilor utilizate de operatorul sistemului de distribuție închis în legătură cu activitatea autorizată. Această valoare se determină ca diferența dintre costul de intrare și amortizarea acestor imobilizări acumulate până la începutul anului „n”:</p> $VNA_n = VIA_n - UA_{n-1}, \quad (7)$ <p>unde: VIA_n – costul de intrare al imobilizărilor, date în exploatare până la începutul anului „n”; UA_{n-1} – amortizarea imobilizărilor acumulate din perioada de dare în exploatare până la începutul anului „n”. R_r – marja de profit, stabilită în cuantum de 5% pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător și 0% pentru operatorii</p>	<p>Referitor la marja de profit, stabilită în cuantum de 5 % pentru operatorii sistemelor de distribuție închise, care desfășoară activitatea de întreprinzător. Considerăm necesară aducerea în concordanță a acestei prevederi cu art.51 alin (2) lit.b) din Legea cu privire la energia electrică, conform căruia marja rezonabilă de profit nu va depăși 5% din valoarea netă a activelor utilizate de operatorul sistemului de distribuție închis în legătură cu activitatea autorizată.</p> <p>Stabilirea mărimii exacte a marjei de profit pentru operatorii sistemelor de distribuție închise în cuantum de 5%, limitează posibilitatea acestora de a concura prin preț, poate descuraja sporirea eficienței activității lor și respectiv va fi în detrimentul consumatorilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se expune în următoarea redacție: R_r – marja de profit, care nu va depăși 5% pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător, iar pentru operatorii sistemelor de distribuție închise care nu desfășoară activitatea de întreprinzător aceasta constituie 0%.</p>

	sistemelor de distribuție închise care nu desfășoară activitatea de întreprinzător		
Ministerul Economiei și Infrastructurii (aviz nr. 07-7122 din 20.11.2017)			
		Susținerea proiectului	
CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL REPUBLICII MOLDOVA (aviz nr.06/2-5460 din 27.09.2018)			
		Obiecții la proiectul dat nu există	
Ministerul Justiției al Republicii Moldova (aviz nr. 04/11580 din 15.10.2018)			
La proiectul Hotărârii		în clauza de emitere, după sursa publicării Legii nr. 107 din 27 mai 2016, cuvintele „și completările” se vor exclude, deoarece, potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative „modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text”. Astfel, accețiunea cuvântului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative.	Se acceptă
Pct.1	Metodologia de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis (în continuare Metodologia) are ca scop stabilirea modului de calcul a tarifelor pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis prestat de către operatorii sistemelor de distribuție închise.	Se va exclude referința la scopul Metodologiei, deoarece aceasta va conține prevederi doar în privința domeniului de reglementare.	Se acceptă. După modificare (comasarea Pct.1 și 2) Pct.1 va avea următoare redacție: „Metodologia de calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis (în continuare Metodologie) stabilește modul de calcul a tarifelor pentru serviciul de operare a sistemului de distribuție închis prestat de către operatorii sistemelor de distribuție închise, și anume: a) modul de determinare a tarifelor pentru operarea sistemului de distribuție închis; b) modul de determinare a costului energiei electrice livrate utilizatorilor sistemului de distribuție închis; c) structura și modul de determinare a cheltuielilor justificate, necesare pentru exploatarea și întreținerea sistemului de distribuție închis; d) modul de determinare a cheltuielilor necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în sistemul de

			distribuție închis; e) metoda de calculare a profitului de la prestarea activității autorizate în cazul operatorilor sistemelor de distribuție închise care desfășoară activitatea de întreprinzător”.
Secțiunea 5		Dispoziții finale” se va exclude, iar punctele respective se vor plasa în textul Metodologiei. Semnalăm că, dispozițiile finale sînt caracteristice pentru legi și, potrivit art. 47 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017, cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a acesteia. În dispozițiile finale se includ reglementările privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării.	Se acceptă parțial Denumirea secțiunii „Dispoziții finale” a fost înlocuită cu denumirea „prevederi speciale”
Proiectul Metodologiei		Proiectul va fi definitivat în conformitate cu art. 52 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017, potrivit căruia, punctul este elementul structural de bază al hotărîrilor Guvernului, al actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, ale autorităților publice autonome. Punctele se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. Subpunctele sînt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Subpunctul poate conține diviziuni însemnate succesiv, de regulă, cu litere latine mici urmate de o paranteză	Se acceptă